

HJÄRNKRAFT

Medlemstidning för Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft nr 2 • 2011

Nu öppnar Wintergreen Rehabilitering Center i Värmland för dig med krav på en kvalificerad rehabilitering

Vi erbjuder en kvalificerad och effektiv medicinsk rehabilitering genom en bredd i kompetens, erfarenhet och utförande. Vi arbetar med hög etik och sätter dina behov i centrum. Vi tar emot gäster med de flesta olika neurologiska diagnoser. De terapiformer som erbjuds på centret idag är bobath-, dans- och musikterapi parallellt med de traditionella behandlingsmetoderna. Träningslokaler med taklift för sjukgymnastik och arbetsterapi ligger centralt i entréplanet. Vi har ett stort utbud och variation av träningsredskap för att tillfredsställa många olika behov och intressen.

På Wintergreen kommer Du att få träffa ett kompetent team med mångårig erfarenhet inom neurologi. Teamet består av neurologöverläkare, sjukgymnast, arbetsterapeut, sjuksköterska, psykolog, beteendevetare, kurator, dansterapeut samt logoped vid behov. En rehabiliteringsplan upprättas i samråd med Dig i början av vistelsen för att kunna tillmötesgå just Dina behov, vilket är viktigt för oss.

Centret är bemannat dygnet runt med omvårdnadspersonal. På Wintergreen finns 30 platser idag, TV och trådlöst internet finns installerat i alla rum. På centrets spa-inspirerade badrum finns taklift, bubbelbad och ångbad.

All mat lagar vi givetvis själva och utgår i första hand från ekologiska och närproducerade varor. Du vaknar dagligen med en doft av nybakat lantbröd och en omfattande frukostbuffé.

Wintergreen har avtal bland annat med Stockholm Läns Landsting sedan 3:e maj 2010 och dialog pågår med flera landsting och kommuner landet runt.

Vi ser fram emot att hälsa Dig varmt välkommen till Wintergreen, en naturmässigt skön och avstressande "oas" mitt i den vackra värmländska landsbygden.

**För mer information om en vistelse på Wintergreen besök gärna vår hemsida
www.wintergreen.se eller kontakta oss på telefon 0590-41 888**

WINTERGREEN
CENTER FOR REHABILITATION

Wintergreen Rehabilitering Center • Kyrkovägen 13 • 680 90 Nykroppa
0590-41 888 • info@wintergreen.se • www.wintergreen.se

Höjdpunkter ur innehållet ■

Med uppdrag att ge språklig stöttning s. 4

Malinka har träffat två taltjänsttolkar från Västerås som berättar hur de jobbar för att hjälpa människor med svårigheter att uttrycka sig eller förstå.

Hjärnskadekoordinatorer - nu i fyra landsting s. 8

Om att ha allt emot sig s. 9

Läs om Rosies kamp för Franks överlevnad och rehabilitering. En riktig skräckhistoria.

Referat från kunskapsdag i norra Sverige s. 19 - 20

Kommunbarometern s. 24

Fuck våld! s. 25

Möt Erik Bolin, ny projektledare i Akta huvudet.

Hjärnkraft – Nr 1 mars 2011**Ansvarig utgivare**

Meta Wiborgh

Redaktör

Malinka Persson

Redaktionskommitté

Meta Wiborgh

Marie-Jeanette Bergvall

Pia Delin Stadig

Wellamo Ericson

Malinka Persson

Grafisk form & layout

Malinka Persson

Omslagsbild

Malinka Persson

Adress

Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft

Nybohovsgränd 12, 1 tr

117 63 Stockholm

Telefon: 08-447 45 30

E-post: info@hjärnkraft.nu

Hemsida: www.hjärnkraft.nu

Tidningen utkommer

med 4 nummer per år

Prenumerationspris

220 kronor per år

Medlemsavgift:

Enskild 200 kronor/år

Familj (på samma adress)

280 kronor/år

Postgiro: 10 59-5

Hjärnskadefonden,

SFI-kontrollerat 90-konto

för insamling:

PG 90 05 07-5

Tryck

GL-tryck, Kristianstad 2011

ISSN 1651-5714

Kopiera gärna artiklar och citera ur tidningen,
men ange alltid källa.

Ordföranden har ordet

Kära vänner!

Nu är sommaren här, och många av oss ser fram emot välförtjänt vila. Det är inte lika lätt för alla att få möjlighet till rekreation och sådant som de flesta betraktar som självklara inslag i sommarlivet.

Vid utgången av 2010 skulle samhället ha varit tillgängligt för alla enligt såväl internationella som nationella politiska överenskommelser. Alla enkelt avhjälpta hinder för tillgänglighet och användbarhet för personer med funktionsnedsättning skulle ha undanröjts. Detta mål har inte uppnåtts.

Den nu passerade hållpunkten för ett tillgängligt samhälle gör det särskilt intressant att i år studera hur långt kommunerna kommit i sitt tillgänglighetsarbete. Kommunerna är den del av den offentliga sektorn som har störst möjligheter att förbättra tillgängligheten och användbarheten för enskilda människor.

Humanas Tillgänglighetsbarometer 2011, med 189 deltagande kommuner, visar att samhället inte nått tillräckligt långt med tillgänglighetsanpassningar och att det återstår mycket arbete innan målet är nått. Undersökningen, som genomförs för andra året i rad, visar att många kommuner visar framfötterna och har ett ambitiöst tillgänglighetsarbete medan andra kommuner inte arbetar lika strukturerat med frågorna. Se bara här några exempel på frågor som berör just sommarlivet:

Över hälften av kommunerna saknar krav på tillgängliga uteserveringar. Över hälften saknar plan för tillgängliga lekplatser. I fyra av fem kommuner är inte ens hälften av badplatserna tillgängliga. Men däremot får hälften av kommunerna högsta betyg för sina idrottsanläggningar. Mönstret gäller tyvärr inte bara sommarfrågor utan:

Två av tre saknar tillgänglighet i översiktsplan och sex av tio har inte implementerat FN-konventionen.

Få friskolor granskas ur tillgänglighetsperspektiv och bara var fjärde kommun har åtgärdat de tidigare noterade bristerna i skolan. Bara hälften av kommunerna har kartlagt privata aktörer, men sex av tio genomför nu insatser för att driva på privata aktörer.

Detta är ett axplock ur Humanas Tillgänglighetsbarometer 2011.

Ni ser att det finns mycket arbete kvar att göra. Hjärnkraft kommer att behövas i sommar och troligen under lång tid framöver för

Ett liv som räddas skall också levas

Glad Sommar
MetaWiborgh
ordförande

Socialstyrelsen kartlägger hjärnskaderehabiliteringen

Håkan Ceder, Överdirektör Socialstyrelsen

I samband med handikappreformen 1994 tydliggjordes landstingens ansvar att erbjuda sina invånare habilitering, rehabilitering och hjälpmedel. Skyldigheten för landstingen att erbjuda insatserna slogs fast genom ett tillägg i hälso- och sjukvårdslagen. I förarbetena till lagändringen underströks den stora betydelse som en fungerande habilitering och rehabilitering, samt hjälpmedelsverksamhet har för personer med funktionshinder ska kunna ges goda levnadsvillkor.

Det finns skäl att stärka granskningen av hur landstingen uppfyller kraven i lagstiftningen, och här har bl.a. Socialstyrelsen ett ansvar.

Inte sällan får vi in klagomål om t.ex.

otillräcklig eller på annat sätt bristfällig rehabilitering. Signaler av det här slaget gäller inte minst rehabiliteringen för personer med hjärnskador.

Mot den här bakgrunden har Socialstyrelsen, efter kontakter med Hjärnkraft, beslutat att genomföra en kartläggning av landstingens verksamhet, organisering och resurser för hjärnskaderehabiliteringen. Kartläggningen kommer att avgränsas till vuxna personer med traumatisk hjärnskada. Kartläggningen är alltså på planeringsstadiet, och vi räknar med att den ska genomföras under hösten. Ambitionen är att resultaten ska kunna redovisas till sommaren 2012.

Tanken är att kartläggningen ska ge en översiktlig nationell bild över tillståndet inom svensk rehabilitering för personer med traumatisk hjärnskada. Förhoppningsvis ska vi också kunna redovisa jämförande data på landstingsnivå. Genom studien bör vi kunna få fram uppgifter om till exempel:

- Vilken kapacitet finns för hjärnskaderehabiliteringen och hur är målgruppen för insatserna avgränsad,
- Hur är rehabverksamheterna bemannade,
- Finns det i landstingen styrdokument för verksamheterna, som anger t.ex. mål, principer för prioriteringar och hur verksamheten följs upp och utvärderas,
- Finns fastställda rutiner för samverkan med andra aktörer, t.ex. socialtjänsten.

Det slutliga upplägget av kartläggningen kommer att beslutas efter en dialog med Hjärnkraft och Personskadeförbundet RTP, och med företrädare för professionen. Vi är tacksamma över att också få sakkunnigt stöd av professor Jan Lexell, välkänd i Hjärnkraft och också vetenskapligt råd åt Socialstyrelsen i neurorehabilitering.

Som påpekats avgränsas den här kartläggningen till vuxna med hjärnskador. Det är självfallet viktigt att också situationen för barn och unga med hjärnskador uppmärksammas. Därför kommer Socialstyrelsen under året att inom ramen för den statliga tillsynen, via skriftliga förfrågningar till landstingen, granska hur man fullgör sina skyldigheter att erbjuda habilitering och rehabilitering till barn och unga. En sådan granskning baserad på skriftliga svar ger naturligtvis inte någon fullständig bild, men den ger ändå underlag för att bedöma var inspektioner på plats bör genomföras.

Till sist: Jag vet att det finns planer i Hjärnkraft på att genomföra en egen studie av rehabiliteringen för hjärnskadade, men med särskilt fokus på hur patienterna själva upplever verksamheten. Jag skulle för egen del välkomna en sådan studie. Den skulle vara ett utmärkt komplement till Socialstyrelsens kartläggning, och därmed ge oss en mer fullständig bild av läget inom hjärnskaderehabiliteringen.

Foto: Ann-Sofi Rosenkvist

Rose-Marie Askljung

Med uppdrag att ge språklig stöttning

Text och foto: Malinka Persson

Det är väldigt roligt att träffa Eva Wall och Rose-Marie Askljung. Det är två glada kvinnor som skrattar mycket och nästan pratar i munnen på varandra när de ska berätta. Jag får ibland svårt att hinna med i anteckningarna när de sätter igång. Eva och Rose-Marie jobbar som taltjänsttolkar på Landstinget Västmanland, med kontor i Västerås.

När jag kommer till Handikappcentrum, där Eva och Rose-Marie sitter och jobbar, har jag massor med frågor. Bland det absolut första jag frågar är exakt vad de gör, och vilka som är deras målgrupp. De räknar upp en lång rad olika diagnoser som kan ha nytta av deras hjälp, och ett kort utdrag därifrån är personer som har afasi, dysfasi, har neurologiska sjukdomar (Parkinson, MS med fler), är dyslektiker eller stammar, har bortopererade struphuvuden, har Aspberger, autism eller någon form av utvecklingsstörning, eller förvärvade hjärnskador. Det är alltså en stor grupp människor som tjejerna har kontakt med. På frågan exakt vad de gör, så får jag reda på att det är mycket olika. En del vill ha hjälp med att föra fram det de vill säga, till exempel vid ett läkarbesök. Andra behöver hjälp med att hålla en röd tråd i ett samtal, eller kanske att komma ihåg vad de vill säga eller fråga om. Någon annan behöver hjälp med att fylla i en blankett, till exempel från Försäkringskassan. Taltjänsttolkar hjälper till med mycket. Rose-Marie berättar att de bland annat kan hjälpa till med att fylla i ansökningar om fondpengar, och att de blir väldigt glada när ansökningarna blir godkända. Fast det är förstås inte alltid de får reda på det. Bara om taltjänstanvändaren som fått hjälp berättar det.

Eva och Rose-Marie har två skilda utbildningar bakom sig. Eva är arbetsterapeut och Rose-Marie är utbildad logoped. Det är en kombination av utbildningar som båda känner sig nöjda med, och som kompletterar varandra på ett bra sätt.

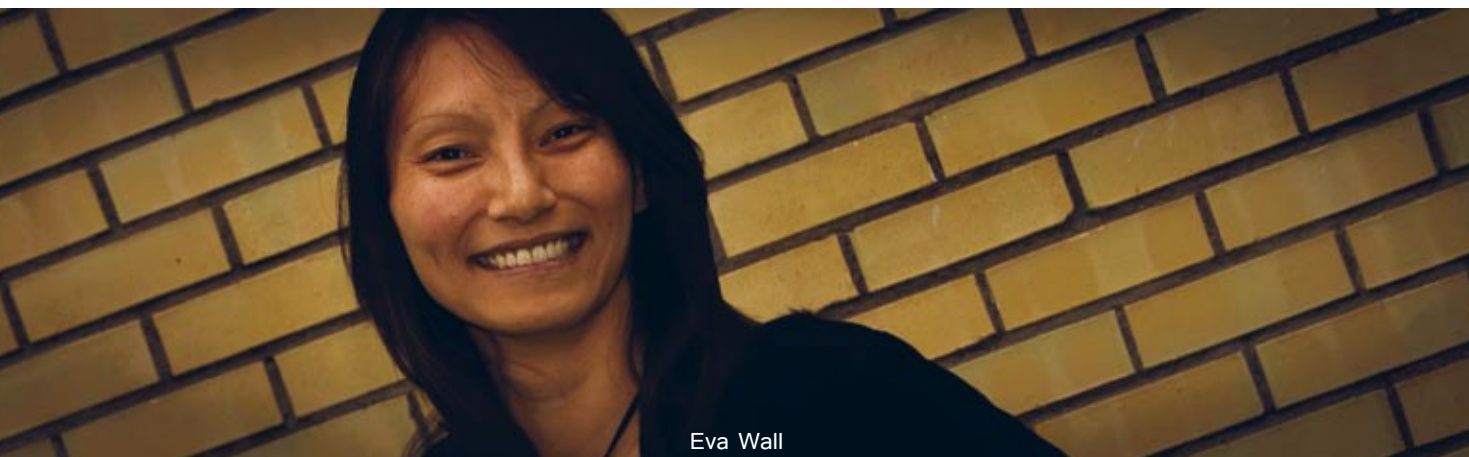
När jag frågar vad de tycker är svårast med jobbet som taltolk, är de båda överens.

”Det är svårt att hålla sig neutral och inte säga mer än det som är överenskommet med taltjänstanvändaren. Ibland under ett möte kanske man kommer på en bra lösning på ett problem, och då är det svårt att låta bli att säga det. Enligt tolketiska regler får vi enbart säga det användaren vill säga, och inget mer”, säger Rose-Marie och Eva i munnen på varandra. Å andra sidan så tycker båda tjejerna att det bästa med det här jobbet är när en användare efter ett möte, ger positiv respons och känner sig nöjd. ”Men det är också jätteroligt att se att taltjänstanvändarna blir bemötta på ett annat sätt när vi är med. Något som också kan vara oerhört roligt är att se läkarnas reaktioner. En del blir nyfikna på det vi jobbar med, och andra blir väldigt nervösa”, säger Eva och skrattar.

”Det är en fin känsla att veta att vi har gjort något bra för brukaren”, säger Eva och Rose-Marie nickar instämmande.

Det jag blir nyfiken på när vi sitter och pratar, är hur allt går till. Tillvägagångssättet ser ut ungefär så här:

Personen med behovet, eller någon närstående, tar kontakt med Taltjänst, och bokar in en träff där man går igenom en del information om Taltjänst och den hjälp man kan få. Man börjar också prata om vilken hjälp användaren vill ha, och om det finns något inbokat hon eller han vill ha hjälp med inom en snar framtid. Man brukar räkna med ungefär en veckas väntetid, för att Rose-Marie och Eva ska kunna följa med på ett möte. De möten som oftast bokas in är läkarbesök. Det taltjänstanvändaren vill ha hjälp med kan handla om att få hjälp att ställa frågor eller framföra olika saker, men det kan också

Eva Wall

vara att få hjälp med att hålla en röd tråd i ett samtal, att komma ihåg vad man vill ta upp eller få minnesanteckningar. Ibland handlar det om andra kognitiva svårigheter.

En av de sist sakerna vi pratar om är det här med utbildning. Det finns ingen specifik utbildning för att jobba som taltolk, men önskad bakgrund kan vara just som arbetsterapeut eller logoped. Med de utbildningarna bakom sig har man en medicinsk kunskap med sig, samt en vana av möten med personer som har stora talsvårigheter. Men kanske att det en dag kommer att finnas en utbildning speciellt utformad för yrket som taltolk.

När jag väl ger mig av hemåt igen, har jag fått massor med kunskap och känner mig oerhört nöjd. Det enda jag skulle önska, vore att taltjänsten fanns representerad i lite fler lands-ting. Men det kanske kommer?

Taltjänst

är en kostnadsfri tjänst som erbjuds av Lands-tinget. Oavsett vart du bor i länet kan du få hjälp och stöd av Taltjänst. Du behöver inte använda dig av Handikappcentrum för att nyttja Taltjänstcentrum.

Kontakta Taltjänst Västmanland

Telefon

021 17 58 13

Texttelefon

021 17 58 61

E-post

handikappcentrum.vasteras@ltv.se

Internet

www.ltv.se/taltjanst

Taltjänst i Sverige

Halland

0346 - 560 90

Jönköping

036 - 32 43 11

Stockholm

08 - 123 351 20

Uppsala

018 - 611 67 22

Värmland

054 - 61 40 77

Västernorrland

0611 - 846 40

Västra Götaland

0771 - 700 900

Örebro

019 - 602 45 00

Östergötland

010 - 103 24 19

Här hittar du fler kontaktuppgifter och kan läsa mer om taltjänst.

www.taltjanst.se

Landet runt: Stockholm

Stockholms länsförening hade sin årliga picnic den 23 maj ute på Djurö detta år!

Vi träffades på Djurönäset! Dagen började med regn, men precis lagom till samlingen klockan 10.00 sprack det upp och solen välkomnade oss alla.

Gunnar Jonsson som är medlem hos oss, arbetar som volontär i Stiftelsen Vasakungarnas Djurhamn. Han berättade för oss om stiftelsens uppdrag och alla utgrävningar av arkeologer som pågår på ön. Ändamålet är att samla kunskap om den forna örlogshamnen Djurhamn och betydelsen av den inom Östersjöregionen från sen medeltid till tidigt 1700-tal. Många segelfartyg och andra föremål har hittats och senast 2010 så fann man ett svärd daterat till 1500 - talet.

Därefter hämtade bussen oss och tog oss ner till Djurö Kyrka. Där stod Kerstin, vår guide och berättade lite om kyrkans historia. Utanför kyrkan så fanns två stycken jättestora lindar och de var ca 300 år gamla. Beskärda på grund av ålderdom, men mycket stora i omfång.

Djurö kyrka är Stockholms Skärgårds äldsta kyrka och byggdes 1683. Äldsta tygstycket bland kyrkans mässkasar är en vävnad från 1400-talets slut och den äldsta oljemålningen var från 1685.

Kyrkan byggdes för att det var många sjömän som besökte ön och till följd av hamnens betydelse, så blev Djurhamn välbefolkat. Man tyckte att en kyrka behövdes.

Inne i kyrkan finns det tre stycken barngravar och det fanns en sägen om en av dessa barngravar. Någon gång under 1600 - 1700 talet fick kyrkan besök av ett kungligt följe som anlände med båt. De hade med sig ett avlidet barn. Kvinnan som lämnade över barnet var beslöjad och det gick inte att se vem det var. Tydligt var i alla fall att barnet skulle ha kommit att bli en prinsessa eller blivande drottning. Så spekulationerna lever vidare! Varför var det så hemligt? Ingen vet!

När guidningen var över så tog vi bussen tillbaka till Djurönäset och tog fram de picknickkorgar som var beställda. Vi åt gott och utforskade sen omgivningarna i mindre grupper, en del valde att sitta kvar inne på Seregården som vi hyrt under dagen.

Vi funderar starkt på att åka hit nästa år igen! Kanondag i en alldeles underbar miljö!

Vill du läsa mer om Stiftelsen Vasakungarnas Djurhamn så kan du besöka deras hemsida på www.vasakungarna.se

Text och foto: Lena Hagelein

Landet runt: **Västmanland**

Hjärnkraft Västmanland hade sin sommarfest den 29 maj!

Alla bor ju någonstans, och jag bor i Västerås. Av den anledningen blev jag inbjuden till Hjärnkraft Västmanlands sommarfest som hemlig gäst. Det bjöds på underhållning och god mat, och ett spännande lotteri där till och med jag fick en vinst.

Det var många nya ansikten och namn, och jag minns inte alla. Däremot vill jag rikta ett stort tack till föreningen för att jag fick vara med – det var jättetrevligt att träffa er allihop!

Har är några bilder från festen.

Vi ses väl igen?

Hälsar,
Malinka Persson
informatör

Vill din förening visa era aktiviteter här?
Skicka ett mail med text och bild till Malinka!

malinka@hjarnkraft.nu

Hjärnskadekoordinatorer

nu i fyra landsting

Text: Marie-Jeanette Bergvall

Den 17 mars samlades alla Hjärnskadekoordinatorer på Hjärnkrafts kansli. För Hjärnkraft är det ett framsteg att det nu finns koordinators i fyra landsting. Det är olika organisation och man jobbar olika, men för alla står det helt klart att detta är en funktion som behövs och efterfrågan är större än resurserna. Vi önskar att det skapas motsvarande funktioner i fler landsting.

Region Skåne var först

Region Skåne var först med Hjärnskadekoordinatorer. Från början var man två koordinators på deltid. Nu är Beth Sundell Eriksson ensam koordinators, men hon hoppas att de ska bli fler. Tjänsten inrättades 2001 efter ett projekt där Hjärnkraft i Skåne län var drivande. Organisatoriskt tillhörde den då Habilitering & Hjälpmedel, men har nu flyttats över till Rehabiliteringsmedicinska kliniken vid Orupsjukhuset. Hjärnskadekoordinators arbetar med vuxna med traumatisk hjärnskada i åldern 20 - 65 år. Under 10 år har man haft 120 ärenden. Nu har man 25 registrerade ärenden, varav 12 är aktiva. Mer information finns på www.skane.se/hjarnkoord.

Stockholm

Hjärnskadekoordinators i Stockholm är inne på sitt andra år. Görel Åkesdotter Bard är anställd av Hjärnkraft Stockholms län, men tjänsten finansieras av Stockholms läns landsting. Görel har dels arbetat med en kartläggning av vad som finns för personer med traumatisk hjärnskada, dels har hon arbetat med individuella kontakter. Hon har haft ungefär 50 kontakter, som hon arbetat med, varav några varit mycket komplicerade och tidskrävande.

Kalmar

Maria Håkansson arbetar som hjärnskadekoordinators för personer bosatta i södra Kalmar. Hon arbetar halvtid som koordinators och halvtid som kurators. Hon har sin hemvist på rehabmottagningen och tillhör Habilitering och Rehabilitering vid länssjukhuset i Kalmar och vänder sig till vuxna i åldern 18 - 65/67 år med stroke eller traumatisk hjärnskada.

Västerås

Västmanlands läns landsting är den senaste i raden av landsting som inrättat tjänster som hjärnskadekoordinators. Här är koordinatorserna Katarina Hultberg, Lella Fyhr och Lisa Hjelm organisatoriskt en del av Handikappcentrum. De arbetar med vuxna med förvärvad hjärnskada och omfattande rehabiliteringsbehov. Idag har de cirka 60 ärenden aktuella. De arbetar

också med gruppaktiviteter inom handikappcentrum, till exempel anhörigutbildning en gång i månaden. Mer information finns på www.ltv.se/handikappcentrum.

Hjärnskadekoordinators behövs

Den samlade erfarenheten är att funktionen som hjärnskadekoordinators fyller en viktig uppgift. Vårdens organisation är idag så komplex att det inte är möjligt för en enskild att hitta rätt, speciellt inte om man har en hjärnskada. Det kan handla om att hitta lämplig patientansvarig läkare, var man ska vända sig för att få olika insatser och de intyg som krävs. Viktigaste uppgiften idag är rätten till rehabilitering, påvisa vikten av samordning mellan vårdgivare och myndigheter, samt sammankalla till nätverksmöten för individen.

Ett dilemma får många är hur långt man kan gå i stödet till den enskilde, exempelvis när det gäller att överklaga olika beslut. Detta är ett stort behov hos många, men ligger egentligen inte inom hjärnskadekoordinatorsernas arbetsområde. Gemensamt för alla är att man ser att de som har skadorna, med enbart kognitiva funktionsnedsättningar hamnar utanför, eftersom koordinatorserna ska arbeta med dem med omfattande funktionsnedsättningar.

Nätetdeltagare - se hit!

Nu finns Nätet även på Twitter.

Skriv in hashtaggen **#nätetgruppen** i dina tweets, så kan du kommunicera med andra Nätetdeltagare över hela landet.

Från förbundet twittrar Malinka (privat).
Henne kan du följa på **@malinka_p**.

Välkommen, du också!

Om att ha allt emot sig.

Text och foto: Malinka Persson

Det som hänt Frank Eriksson krävde att jag läste in mig på ämnet. Efter att ha läst lite grand i en handbok för vårdpersonal om överlevnad efter hjärtstopp inser jag att det jag fått berättat för mig är högst anmärkningsvärt – på det dåliga sättet.

Jag kommer hem till Rose-Marie Ek, som bortsett från Franks syskon, är hans närmaste anhöriga i form av före detta sambo. Jag hinner hälsa lite snabbt på Frank innan han lägger sig för att vila en stund, medan jag och Rosie, som hon kallas, sätter oss i vardagsrummet för att prata. Det Rosie berättar är hårresande. Jag måste erkänna att jag inte kände till att det kan, eller ens får vara på det här viset.

Det är tydligt att Frank och Rosie står varandra nära.

När en person kommer in till akuten med hjärtstopp, är det en viss typ av vård som ska sättas in. Redan i ambulansen bör HLR (hjärt- och lungräddning) ha påbörjats, och väl framme på akuten ska en läkare, grundat på sjukdomshistoria, situation med mera, besluta om vårdnivå och behandling. Till exempel, om behovet finns, ska intensivvård omedelbart påbörjas. Frank låg i tre timmar på akuten utan intensivvård. På Niva-intensiven kyler man ned en patient för att skydda hjärnan och andra organ i kroppen och det utförs med kylda intravenösa vätskor och respirator.

I Stockholm har alla rätt att vara nedkyld under ett dygn. Frank hamnade på Södersjukhusets Miva, och var nedkyld under endast elva timmar. Efter nedkylning och respiratorvård, ska alla patienter som andas på egen hand genomgå ett EEG-test. Om där finns hjärnaktivitet (vilket Frank hade) ska beslut om fortsatt livsuppehållande vård tas gemensamt med anhöriga. När Rosie kom upp till den avdelning där han senare lades in (en medicinavdelning med många äldre patienter), låg Frank ensam på ett rum utan tillsyn, vätskedropp eller annan vård. Det är nu Rosies kamp för Franks överlevnad och framtida liv börjar. När Rosie ser Franks lidande ifrågasätter hon varför han inte får något dropp, varken vätska eller näring. Det tar ett dygn innan han får en påse varmvatten tillsatt efter en kommentar från en sjuksköterska att detta inte är ordinerat. Först i efterhand ser Rosie i journalerna från den här

perioden att Frank fick palliativ vård (vård i livets slutskede; det vill säga smärtstillande, lugnande och så vidare), men enligt Rosie var det knappt att han fick det. "Jag fick kämpa för varenda sak han borde ha fått automatiskt", säger hon. "Lärarna berättade ingenting för mig och Franks bror, utan vi fick hela tiden dra ur dem information, och den var inte alltid sanningen. Jag tror att de lämnade Frank för att dö, ensam på sitt rum", berättar hon vidare. Det som Rosie berättar härnäst är riktigt intressant. Hon blir upprörd av en anonym sköterska

från avdelningen som påpekar allt som inte gjorts för Frank, och menar att han bland annat borde ha lagts in på en neuroavdelning, nedsövd för att skydda hjärnan. Han borde också ha fått genomgå EEG-prover.

Knappt två månader efter hjärtstoppet skrevs Frank ut från Rosies vilja ut från Södersjukhuset, och fick komma till korttidsboendet Lindhovshemmet, som drivs av Attendo. Efter två dygn är han i oerhört dåligt skick, med ett stort

liggsår och en lunginflammation Rosie senare får reda på är extremt smittsam för barn. Han får komma till Huddinge sjukhus för att friskna till, och när han mår bättre kommer han tillbaka till Lindhov. I sju månader tvingas han bo där, och den enda stimulans han får är genom Rosies besök. Dessutom går han ner rejält i vikt. Det visar sig att man har satt Frank på en bantningsdiet ordinerad från Södersjukhuset. Efter dessa sju månader flyttas han till Himmelsboda korttidsboende, som Rosie ögonblickligen dömer ut som ännu sämre än Lindhovshemmet. Under all den här tiden har Rosie kämpat för att Frank ska få komma till Danderyds rehabiliteringsavdelning, eftersom man måste ha varit där för att få ytterligare möjligheter till rehabilitering. När Frank varit på Himmelsboda i bara några veckor fick han äntligen det glädjande beskedet att han skulle få komma till Danderyd. Där blir han kvar i ett drygt halvår.

Under tiden på Danderyd uppstår frågan om Franks framtid i fråga om boende. På grund av omständigheter innan hjärtstoppet; djupa depressioner och ekonomiska problem som resulterade i en hög alkoholkonsumtion sista åren, är Franks förutsättningar inte de bästa. Rosie har hjälpt honom betala sina hyresskulder, men bostadsförmedlingen vill ändå inte ge honom förtur. Efter många turer fram och tillbaka, har Rosie äntligen fått ett LSS-beslut om att Frank ska få förtur, men

bostadsförmedlingen säger fortfarande nej på grund av bostadsrelaterade skulder. För tillfället bor han hemma hos Rosie, eftersom de väntar på att Frank ska få ett eget boende. Nu hoppas både hon och Frank att han ska få en bostad någonstans i närheten, så att de kan fortsätta umgås ofta och mycket. För det vill de. Jag blir rörd när jag ser den enorma värmen dem emellan.

Rosie har hunnit berätta färdigt när Frank vilat färdigt och kommer in till oss i vardagsrummet. Jag tycker att han är väldigt snygg i håret – han har blonda slingor – och en otroligt snygg t-shirt med ett färgglatt tryck av en dödskele och rosor. Rosie tror att det är Guns'n Roses. Det märks att Frank inte har någon jättebra dag, för han verkar trött och har svårt att hitta orden när jag frågar honom om han känner sig hemma hos Rosie. Hon får hjälpa honom att svara, och vi pratar bland annat om att han vill bo nära Rosie, Robban (barndomskompis), Arne och Jörgen. Ofta under samtalet försöker Frank hosta upp slem som samlar sig i halsen. Rosie hjälper honom med vad hon kallar fågelövningen; hon ställer sig bakom Frank och lyfter hans armar rakt ut åt sidorna några gånger, eftersom det kan hjälpa honom att få upp slemmet. Jag får reda på att Frank verkligen älskar att träna, och jag frågar honom om han själv kan köra sin rullstol. Tillsammans hjälps Frank och Rosie åt att sätta hans händer på hjulen. Just nu orkar han inte riktigt, eftersom han fortfarande är lite krasslig efter en lunginflammation, men i normala fall kan han, säger Rosie.

En av de viktigaste sakerna vi pratar om innan jag ger mig av, är hur man som närstående orkar kämpa på det sätt som Rosie gjort. Att få bakslag efter bakslag är inte särskilt lätt att

hantera.

"Det är inte lätt, det här. Mitt eget liv har fått stå i skymundan, och jag har misskött mitt jobb (Rosie är egen företagare). Men jag älskar Frank och gläds så när han gör framsteg, och det är där jag hittar min styrka att orka. Dessutom, och så är det väl för de flesta, när

man är med om något traumatiskt, att man hittar andra värden i livet. Så har det blivit för mig."

Jag kan inte låta bli att bli djupt imponerad av Rosie, som kämpat så hårt och så länge för Franks överlevnad och återkomst till livet. Jag frågar henne vad det är som gett henne drivkraft.

"Jag avskyr orättvisor och maktmissbruk", säger hon. "Hela tiden har bemötandet från läkare och annan vårdpersonal fått mig att undra om de verkligen ville hjälpa Frank. Det finns incidenter jag inte kan bevisa, men som får mig att tro att det finns personer som aktivt försökt få honom att dö. Det är inte ok att göra så. Dessutom

har det fått mig att ifrågasätta hur läkarna prioriterar; klassar de patienterna efter samhällsnytta, eller ser de alla som lika mycket värda? Dessutom har jag fått oerhört mycket hjälp och stöd från Görel, Hjärnskadekoordinator i Stockholms län. Utan henne hade jag inte orkat."

Det här med vårdens prioriteringar är en frågeställning jag själv sällar mig till, och jag känner mig besviken på att det här är sjukvården i dagens Sverige. Jag undrar om det är representativt överlag, och tänker att jag kanske inte vill veta det.

Noterat!

Så kan man väcka en komapatient

I Illustrerad Vetenskap nr 17/2010 kan man läsa om den nya försöksbehandlingen, där man väcker patienter ur koma, och ser en extrem utveckling och förbättring av hjärnans funktionalitet. Det man har gjort är att ge patienter i koma dropp med apomorfin, som är "härmare" av dopamin, vilket fungerar som en neurotransmittor i hjärnan.

Läs mer om försöksbehandlingen och de olika stadier av koma man bedömer:

<http://illvet.se/maenniskan/hjaernan/ny-medicin-vaecker-komapatienter>

Att upptäcka dolda skallskador

På KTH (Kungliga Tekniska Högskolan) har Peter Halldin, forskare på avdelningen för neuronik, tillsammans med ett flertal andra forskare tagit fram ett simulationsverktyg som ska göra det lättare för läkare att diagnosticera skallskador. Han menar att man nu har ytterligare en pusselbit att titta på, när man gör en bedömning av vilken vård som ska tillämpas.

Läs mer här:

http://www.kth.se/aktuellt/sa-ska-dolda-skallskador-upptackas-1.81917?l=sv_SE

Våga arbete

Jessica Smaaland, assistansanvändare, har kommit ut med boken Våga arbete – yrkesliv med hjälp av personlig assistans. Boken innehåller intervjuer med sexton assistansanvändare som yrkesarbetar. Yrkena som representeras i boken är civilingenjör, lärare, jurist, tolk, bröllopskoordinator, präst, journalist och sjuksköterska. Alla personer ser assistans som nödvändigt för att kunna arbeta.

Boken ges ut av Gothia förlag och kan beställas här:

<http://www.gothiaforlag.se>

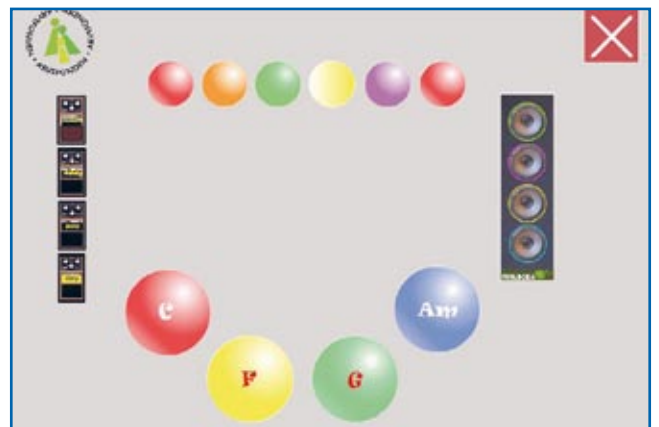
(sök på "Våga arbete" eller "Jessica Smaaland")

FRÅN PROJEKT SAMSPEL

MUSIKNYHETER

Musik berör. Nästan alla människor har ett personligt förhållande till musik. Många spelar musikinstrument eller sjunger i kör och det finns ett stort intresse för musikaktiviteter i Sverige. Personer med omfattande motoriska funktionsnedsättningar tillhör emellertid en grupp som i realiteten inte har särskilt stora möjligheter att musicera själv och aktivt delta i musikaliska aktiviteter. Projekt Samspel med medel ifrån Arvsfonden, har utvecklat digitala musikinstrument, perfekt för dig som vill börja jamma hemma och samspela med andra. Fler musiknyheter kommer att presenteras framöver i tidskriften Hjärnkraft.

Mouse Music Open v6 - Ett proffsigt datorinstrument

Instrumentet kräver en dator för windows. Detta datorinstrument styrs av muspekaren och som även kan vara t.ex. Headmouse, ögonstyrning (MyTobii) eller pekskärm. Genom att föra muspekaren över de fyra stora cirkelarna spelar du ackord, de mindre cirkelarna som ligger i ovankanten är solotoner, till höger hittar man fyra ljudeffekter. De fyra effektlådorna till vänster och exitknappen aktiverar man genom att stå stilla i tre sekunder över symbolen. Nyhet nu är att, du helt kan byta ljuden fritt, de finns i färdiga paket att ladda ner.

Du kan testa live på hemsidan och ladda ner programmet gratis via länken.

http://projektsamspel.se/?page_id=94

christina.lindberg@furuboda.se
projektledare

Se brukarmedverkan som meriterande vid tilldelning av forskningsmedel!

Samverkan med det omgivande samhället blir allt viktigare för forskningen. I EU:s forskningsprogram betonas nyttan för medborgarna. I Storbritannien prioriterar stora fonder den forskning som samverkar med berörda grupper, något som brukar kallas brukarmedverkan.

I Sverige ställer enstaka fonder krav på brukarmedverkan, men det finns i vårt land en utbredd syn på vetenskaplig kvalitet som riskerar att fjärma forskningen från dem som i slutändan ska ha nytta av den.

Metodologisk kvalitet är viktigt, men det som man forskar om måste vara relevant för samhället och medborgarna. Detta gäller för tillämpad forskning i allmänhet och i synnerhet forskning som berör personer med funktionsnedsättning.

Ett sätt att försäkra sig om sådan relevans är samverkan med berörda grupper under forskningsarbetets olika stadier.

Det viktigaste stadiet är kanske det första, där själva forskningsbehovet och forskningsfrågorna formuleras. Personer med funktionsnedsättning kan bidra med sin livserfarenhet och peka på områden som behöver mer samhällsorienterad forskning.

Brukarmedverkan kan alltså höja kvaliteten, men kan också ta något längre tid och vara mer kostsamt. Därför bör statliga forskningsråd och andra finansiärer tydligt markera att forskning med brukarmedverkan prioriteras vid tilldelning av medel.

Det är också viktigt att representanter från dem som berörs av forskningen är med och bedömer hur forskningen svarar mot verkliga behov i samhället. Vissa fonder inom funktionshindersrörelsen arbetar så, men trenden i samhället är tyvärr den motsatta. Samhällsrepresentanterna har blivit allt färre i de rum som beslutar om forskningsmedel. Hos till exempel

Nu finns BOSSE i hela Sverige och tillsammans hittar vi svaren på dina frågor!

BOSSE - Råd, Stöd & Kunskapscenter erbjuder kvalificerat råd och stöd till personer som har en funktionsnedsättning, är mellan 16-65 år och bor i Stockholms län. Genom ett nytt projekt, BOSSE På Nätet, kan nu BOSSE via Internet erbjuda motsvarande råd och stöd till personer som bor i andra delar av Sverige.

För dig som har personlig assistans erbjuder vi skräddarsydda utbildningar för dig och dina assistenter. Utbildningen finansierar du via din assistansersättning.

Besök vår hemsida eller kontakta oss så berättar vi mer.
Välkommen att boka en träff som passar dig!

Vetenskapsrådet är det idag enbart forskare som bedömer forskningsansökningar.

För tydlighets skull ska sägas att vi inte är intresserade av otillbörlig påverkan eller styrning av forskningsresultat. Det undergräver drastiskt forskningsresultatens tillförlitlighet och gör dem oanvändbara.

Det är en helt annan sak att ställa krav på samverkan eller vissa perspektiv. Idag är det till exempel självklart att all forskning ska ha ett genusperspektiv. Så vad är problemet med att premiera brukarperspektivet och samverkan med dem som ska ha nytta av forskningsresultaten?

April 2011

Ingrid Burman,
ordförande, Handikappförbunden
Annika Dahlgren Sandberg,
professor i psykologi, Göteborgs universitet
Kerstin Möller,
lektor vid Hälsoakademin, Örebro universitet och forsknings-
och utvecklingsledare i Södermanlands län
Magnus Tideman,
professor i handikappvetenskap, Högskolan i Halmstad
Elisabeth Wallenius,
ansvarig för forskningsfrågor i Handikappförbundens styrelse

Ge gåva 40 kr

sms:a

hjärnskada 40

till 729 70

Ge gåva 100 kr

sms:a

hjärnskada 100

till 729 70

De pengar som kommer in som SMS-gåva används till att utveckla Hjärnkrafts insatser för barn och unga.

Jag har nytt telefonnummer!

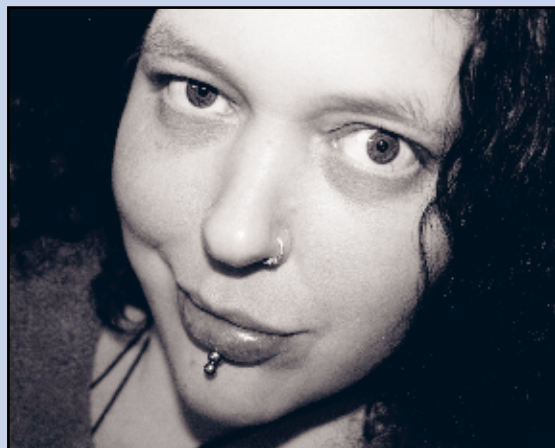
0700 92 42 05

Mig kan du ringa eller skicka e-post till om du undrar något som har med tidningen att göra, sociala medier (Facebook, Twitter eller något annat) eller kanske vår hemsida.

Ring 0700 92 42 05

Skicka e-post malinka@hjarnkraft.nu

Malinka Persson,
informatör

Den sociala verksamheten betydelsefull för de som lever med en förvärvad hjärnskada

Nätet består av en liten grupp skadade personer, som träffas regelbundet för att stödja varandra, utbyta idéer och tankar för att orka gå vidare i livet. Det har kommit igång flera Nätet-grupper runt om i landet. Det visade sig vid den konferens med Nätet-ansvariga som Hjärnkraft genomförde den 27-29 maj.

Kalmar län är fortfarande den länsförening som satsar hårdast på Nätet-verksamheten. Det har idag aktiva Nätet-grupper i fem kommuner; Mönsterås, Blomstermåla, Vimmerby, Kalmar och Öland. Totalt är det minst 30 personer som deltar i de olika grupperna. Man träffas en gång i månaden och fikar, går på restaurang, gör studiebesök etc.

Grupper i alla kommuner

– Målsättningen är att få igång grupper i länets alla 12 kommunerna, säger Kerstin Svensson. Hon startade den första gruppen redan 1998. Hon kontaktade då två andra kvinnor som också hade förvärvade hjärnskador. De tre började träffas regelbundet. Idag är de 15 personer som träffas varje månad. Idag kan de inte längre träffas hemma hos Kerstin, utan har skaffat en lokal i Mönsterås. Kerstin har under åren stöttat andra att starta egna grupper.

Viktigt med stöd från länsföreningen

En omständighet som gjort att det fungerat så bra just i Kalmar är att Länsföreningens styrelse har varit tydlig i sitt beslut att detta är en viktig verksamhet. Och flera Nätet-ansvariga vittnar om hur viktigt stödet från länsföreningen är. Både i de län där man kommit igång med verksamheten och där man saknar detta stöd.

Fler har kommit igång

Nya län som kommit igång med självständiga nätetgrupper är Värmland, som har två Nätetgrupper i Karlstad, i SydVästra Skåne med centra i Malmö med omnejd och i Göteborg. I Luleå kämpar Britta Berggren för att få igång sin Nätetgrupp. Hon passas på att fråga de övriga om tips hur man kan komma igång. Uthållighet är ett tips. Första gången kanske det kommer bara en, men om man bjuder in till en fikastund regelbundet så kommer fler att hitta dit så småningom. Annette Aronsson i Karlstad berättar att hon ringer tre, fyra gånger och påminner om mötet, t o m samma dag, för att man inte ska glömma bort. Birgitta Rolfsson, Öland berättar att hon bjöd hem anhörigstödarna i kommunen och berättade

om verksamheten. På så sätt kom hon i kontakt med många skadade och lade grunden till sin grupp. Jörgen Olsson från Örebro berättar att i Örebro kan man lämna informationsmaterial till Hjärnskadeteamet som delar ut det till personer med förvärvad hjärnskada.

Viktigt att arbeta över gränserna

På andra håll i landet genomför man inte renodlade Nätet-aktiviteter utan ha gemensamma medlemsaktiviteter för alla inom föreningen. I Borås har man till exempel möten tillsammans med Stroke-föreningen, Afasiförbundet och Demensföreningen. Alla enas om att det är så olika förutsättningar i landet att man måste försöka hitta lösningar som fungerar lokalt.

Skillnaden i villkor över landet blev tydlig när Per-Erik Nilsson från Lund beskrev sina svårigheter att samla deltagare till medlemsaktiviteter i Skåne, där man inte åker nio mil för att delta. Ingemar Johansson, Kalix beskrev villkoren i Norrbotten där det är 65 mil att åka, vilket naturligtvis kräver ekonomiska resurser för övernattnig. Samarbete med ABF eller annat studieförbund är en möjlighet som rekommenderas.

Sociala media

Hjärnkrafts nya informatör Malinka Persson medverkade och berättade om sociala medier. Vissa föreningar har redan Facebooksidor, men Twitter var nog den kommunikationsform som de flesta fastnade för som en möjlighet för skadade att via modern teknik skapa och behålla sociala kontakter.

Engagerade eldsjälar

De Nätetansvariga är alla personer som själv har en förvärvad hjärnskada. De har alla kämpat för att komma tillbaka. De vet hur viktig den sociala aktiviteten är för en god rehabilitering. Nu ger de av sin tid och sitt engagemang för att hjälpa andra. De symboliserar väl Hjärnkrafts devis "Ett liv som räddas ska också levas"

Text: Marie-Jeanette Bergvall

Nätet

Foto: Wellamo Ericson, Bernt Nilsson

Bildtext: Marie-Jeanette Bergvall

Britta Lindstedt, Göteborg, Kajsa Ernlund, Fyrbodal och Birgitta Rolfsson, Kalmar har trevligt på Nätet

Per Liljeroos informerade om UNIK försäkring som nu också omfattar Hjärnkrafts medlemmar.

Matias Andersson, Skaraborg, Per-Erik Nilsson, Lund och Marita Ernlund, Borås Sjuhärad, är engagerade i grupparbete kring Nätets framtid

Collage

Ulla-Britt Andersson, Värmland, Ingemar Johansson, Kalix och Rune Nilsson, Fyrbodalen gör en paus i arbetet för att posera

Gleb Shestakov och Deniz Lindgren gjorde stor succé när de presenterade Akta huvudet. Alla var överens om att detta är ett oerhört viktigt projekt och att samtalsledarna gör ett fantastiskt arbete ute i skolorna.

Jörgen Olsson och Johan Gustavsson från Örebro, har ett nära samarbete

Kerstin Svensson, Kalmar och Micke Olofsson, Umeå jobbar intensivt.

BOKRECENSION

Humoristisk skräck i den svenska sommaren!

Vargsläkte. Lykanthropos I

Författare: Caroline L. Jensen

ISBN: 978-91-978953-5-4

Förlag: ORD TEXT MENING

Sidantal: 374

Köp boken här:

www.adlibris.se

www.bokus.com

www.bokia.se

Läs mer om Caroline L. Jensen på

www.vargslakte.se

eller följ henne på Twitter

@CarolineLJensen

Caroline L. Jensen marknadsförs som Sveriges skräckdrottning. Det är en stor överdrift, tycker jag. Hon har nyligen kommit ut med sin första bok inom skräckgenren, och är man van att läsa Stephen King, Dean R. Koontz eller liknande, så är Jensen inte ens i närheten.

Jag menar inte att hennes bok är dålig, för den är tvärtom riktigt bra. Det jag menar är att man inte ska förvänta sig skräck på det där sättet att man inte törs sova utan lampan tänd. Det går nämligen alldeles utmärkt. Boken är mer humoristisk än skräckinjagande. Visst finns det sätt den påminner om till exempel Stephen King, men de är inte många och inte så tydliga. Jensen har exempelvis plockat in hämnd och skadegörelse för andra människor som ett skrämmande element. Men det är skrivet på ett sätt som gör att jag inte upplever det som särskilt otäckt.

Boken handlar om Vera som återvänder till sin barndomsby och sin mormor som hon inte haft så mycket kontakt med sen hon var barn. Vera har i hela sitt liv känt sig utanför, och söker en gemenskap hon inte kan sätta ord på. Väl på plats hos mormodern, börjar hon inse att allt inte är vad det ser ut att vara, och att inte allting står rätt till. Inte med mormodern och hennes väninnor, inte med det gamla hotellet de håller på att rusta upp, och inte heller med henne själv. Under ytan där hon inte märker det, pågår även andra märkliga saker.

Så en vacker dag får Vera veta vad det är som gör att hon känt sig så utanför hela sitt liv. Hon och mormodern står varandra närmare än hon först trott, vilket både skrämmer och fascinerar henne. Och vem kan säga hur man reagerar i en sådan situation?

Jag ska inte berätta alltför mycket om vad som händer i boken, för då förstör jag det roliga för dig. Det jag kan säga är att boken innehåller (i stället för den ganska frånvarande skräcken) en del humor, hög igenkänningsfaktor om Sverige och den svenska sommaren, och så klart en ung flickas funderingar om tillhörighet och längtan efter en gemenskap.

Jag rekommenderar Vargsläkte, Lykanthropos I – förutsatt att du inte söker en skräckberättelse som får blodet att isas och hjärtat att stanna i kroppen på dig. Här har du en liten mysare att läsas i hängmattan med ett glas rabarbersaft och några jordgubbar.

Trevlig läsning!

Malinka Persson

Kunskapsdag i norra Sverige

GIVANDE KUNSKAPSDAG

120 deltagare från Norr- och Västerbotten fick hela kedjan från akuten till situationen år efter hjärnskadan belyst vid Kunskapsdagen som Hjärnkraft Västerbotten arrangerade i Skellefteå i mars.

Mycket intressant ciceron under "resan" var överläkaren Maud Stenberg NUS rehab Umeå som bl a berättade om nya ambitioner och projekt kring uppföljningen av tiden efter sjukhusvistelsen.

Arbeterapeuterna Kerstin Lundberg och Helen Perdahl från en vårdcentral resp den kommunala dagliga verksamheten i Luleå gav praktiska exempel och berättade om nya grepp man prövat vid första tiden efter hemkomsten.

Situationen år efter skadan redovisades av neuropsykologen Lars Jacobsson Kalix som forskat i detta ämne. De slutsatser som han kunnat dra var särskilt intressanta eftersom de flesta åhörarna arbetade just med den kategori han undersökt.

Thomas Eriksson ingenjör och skadad 1999 kryddade Kunskapsdagen med en humoristisk bild av sitt eget rehabiliteringsarbete. Mycket tydligt framgick hur viktigt det är att som skadad acceptera sin situation och försöka vara positiv och finna intressen som kan odlas inom ramen för de bevarade funktionerna. Datoren har för honom blivit en oundgänglig livskamrat.

Hjärnkrafts kanslichef Marie-Jeanette Bergvall medverkade och bidrog med bakgrund och exempel på aktuella frågor. Hennes information om de eventuella förändringar i LSS som

Maud Stenberg, överläkare på NUS

är på gång kompletterades av riksdagsman Maria Lundqvist-Brömster som rapporterade från socialutskottets arbete med LSS-förslagen.

Hans Hedén

Arbetsinriktad daglig verksamhet för personer med förvärvade hjärnskador.

För mer information ring 08-580 813 40 eller läs på www.misa.se

Intryck från en kunskapsdag:

"Ett liv som räddas ska också levas"

Text: Stefan Holmberg

Thomas Eriksson är en av de vidtalade föredragshållarna under Hjärnkrafts kunskapsdag om traumatiska hjärnskador i Skellefteå. Anförandet bär titeln "Från Frihetsgudinnan till Edelvik". Thomas tituleras i programbladet ingenjör och konstruktör vid Alimak, ett Skellefteå-baserat företag som gjort sig känt för att bland annat haft uppdrag att tillverka hissarna vid en renovering av den kända statyn i inloppet till "The Apple". Jaha, tänker jag när jag lite förstrött ögnar igenom vad studiedagen ska innehålla, av någon anledning har han även kommit att intressera sig för hjärnskadades situation – kanske genom att hitta på något tekniskt hjälpmedel?

Men Thomas är själv hjärnskadad. Han drabbades av en stroke i mellandagarna 1998, mitt i livet när han så sent som dagen innan spelat badminton. Han har svårt att hitta ord och att uttala dem. Han är även motoriskt handikappad, och har fått svårare att fokusera sin uppmärksamhet om det är många stimuli runt omkring, och en hel del annat. Det förhållandevis krävande jobbet kunde han inte fortsätta med, men han hittat nya sätt att få utlopp för sina kreativa ådror. När han vill berätta om sitt liv visar han en karta över sin hemort Kåge, "jättebra", där han och hustrun Anita, "bäst", har en stuga på ön Billören.

Ivrig vill han låna en pekpinne för att visa på kartan exakt var hans käraste plats på jorden är belägen, men det finns ingen till hands. Då greppar Thomas en skylt som hänger över en bordskant och som visar att vi befinner oss i Folkets Park. Med skylten som pekpinne når han sitt mål! Vi skrattar förtjust över hans påhittighet.

*

Thomas blev inte "rå-lös", som det heter på västerbottensdialekt. Han har funnit nya vägar att överbrygga verkningarna av sitt handikapp och göra sitt liv fortsatt meningsfullt. Han räknar upp mycket som är bra. "Dator bra, kamera bra". Med datorn fortsätter han att skaffa information och att kommunicera med sin omvärld. Kameran kan han också använda på många sätt. Från att fotografera i stället för att försöka skriva

ner på en lapp vad han ska handla på ICA, till att utveckla och dokumentera sitt intresse för naturen. Vi blir glada över att höra på honom. Han har levandegjort vad föredragen före lunch handlade om, men som jag av utrymmesskäl inte kan återge här.

När Thomas pratat färdigt, kommer ännu ett kvitto på vad han har förmedlat. Det ges av neuropsykologen Lars Jacobsson, till vardags verksam på Kalix lasarett. "Fördelen med att få en tjänst på ett litet sjukhus var att jag kom nära de som behövde uppföljning", säger han inledningsvis. Något som så småningom ledde till att han disputerade på en avhandling om hur livet blivit, för ett ur forskningssynpunkt tillräckligt stort antal hjärnskadade.

Några trösterika slutsatser: Betydelsen av skadans svårighetsgrad minskar med tiden. Många har efterhand höjt sin funktionsnivå, och har i genomsnitt en lika hög känsla av mening och sammanhang i sina liv än andra människor. Men, delaktigheten i samhället är ofta varaktigt sämre. Förtidspen-sionering i stället för arbetsanställning är fortfarande ett påtagligt problem. Det kan ta lång tid för en del att ens förstå vad som hänt; ibland ännu längre tid att förlika sig. Alltså – det behövs många former av stödjande insatser. Lars Jacobsson citerar Hjärnkrafts ledord för verksamheten; "Ett liv som räddas ska också levas".

*

Dagen efter tänker jag skriva ner några av mina intryck från studiedagen. Men den börjar med att jag som vanligt läser tidningen till morgonfiket. En debattartikel fångar uppmärksamheten. Nya direktiv till Luftfartsverket påstås ha försvårat för ambulansflyget att kunna fungera, av förmenta besparings-skäl. Om det stämmer ges inget besked; kanske kommer ett bemötande så småningom. Men kopplingen till konferensen känns helt uppenbar. Kan vägen till ett så bra liv som möjligt på nytt bli betydligt krokigare redan från första minuten? Det finns uppenbarligen många frågor för en intresseförening som Hjärnkraft att fortsätta att bevaka...

Vi vill helst inte ha några kursdeltagare

Det låter lite konstigt, men låt oss förklara. Till oss på Neurolinjen kommer människor från hela Sverige för att hitta en väg tillbaka till livet efter en hjärnskada. Det bästa vore självklart om alla fick vara friska och olycksfria. Men tyvärr behövs vi, så det är tur att vi är bra på det vi gör.

Neurolinjen vid Framnäs folkhögskola erbjuder en treårig kurs för dig med förvärvad hjärnskada. Skolan ligger naturskönt vid Piteå-
vens strand, i Öjebyn utanför Piteå. På kursen varvas studier med ADL och fritid. Vårt personalteam finns här dygnet runt.

Läs vad tidigare kursdeltagare
tycker på www.framnas.nu

Tel växel: 0911-23 11 00
Tel personalteam: 0911-23 11 25
E-post: inga.granstrom@framnas.nu

Vi svarar gärna på dina frågor. Kontakta oss för mer information. På hemsidan kan du även ladda ner prospekt, ansökningsblanketter och annan information.

framnäs.
www.framnas.nu

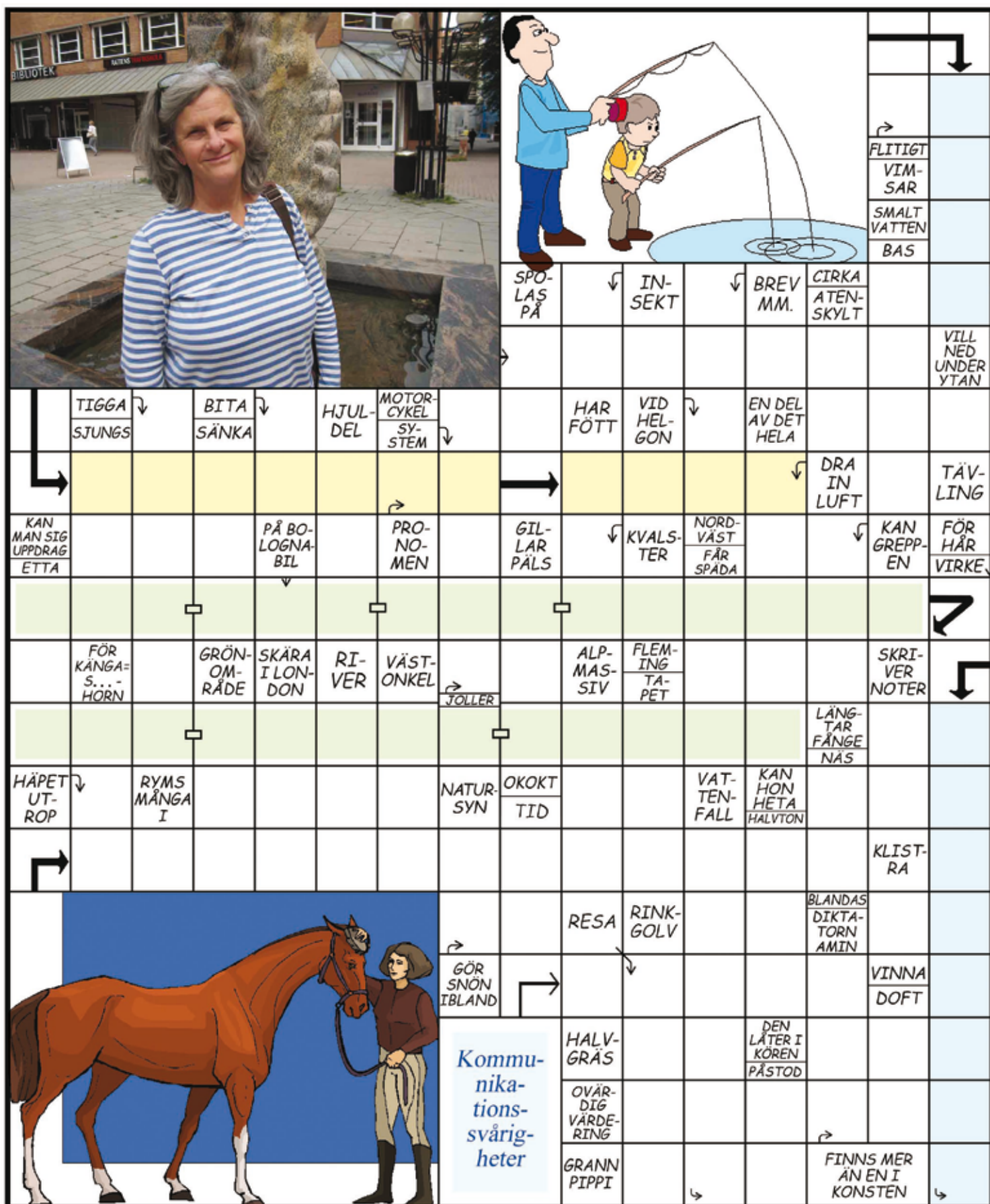

Vi gör det möjligt.

Beställ nya kurskatalogen på 044-781 46 50
eller besök www.furuboda.se

FURUBODA
Folkhögskola

KORSORD

Clues:

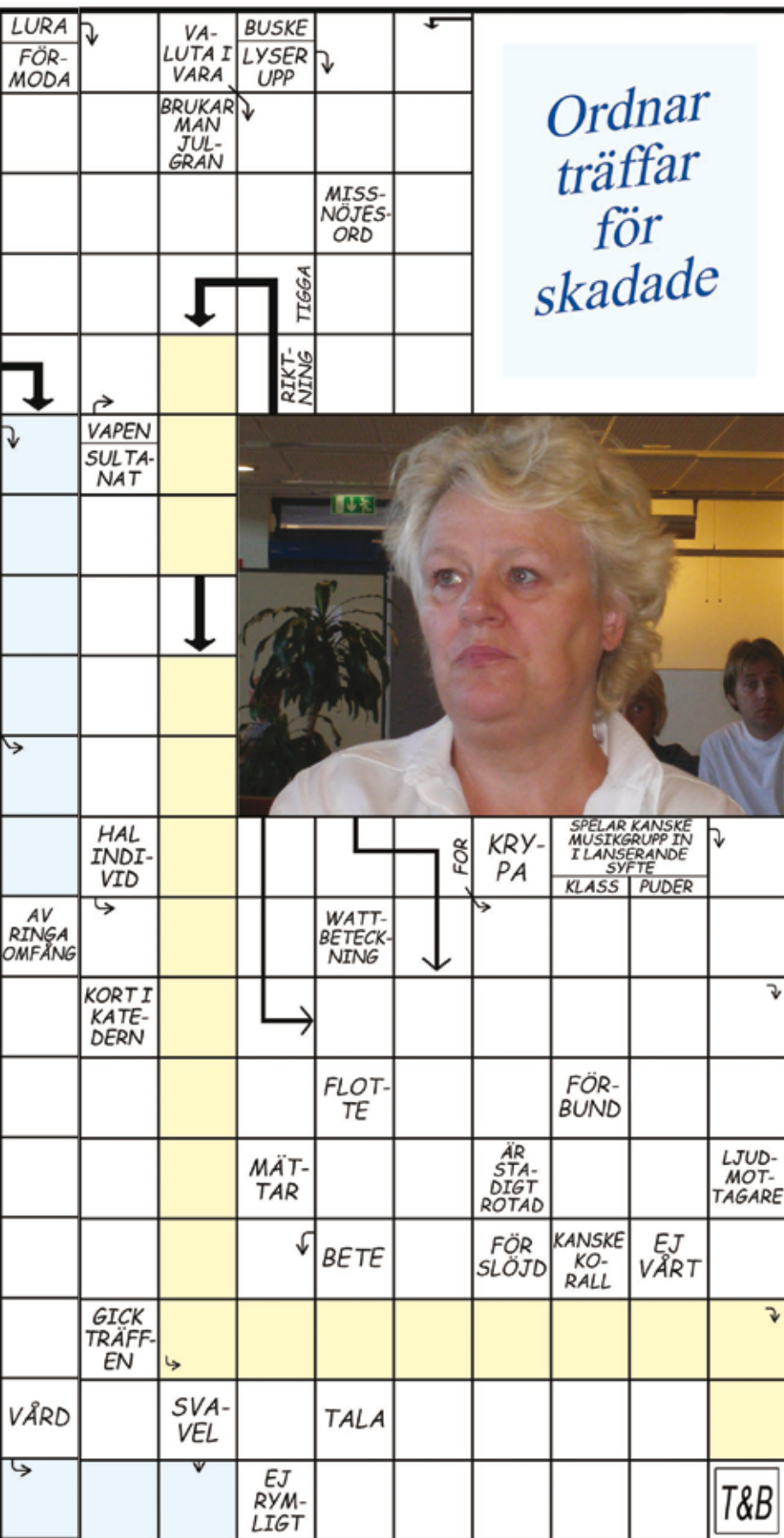
- Across:**
 - 1. TIGGA SJUNGS
 - 4. BITA SÄNKA
 - 7. HJULDEL
 - 10. MOTORCYKELSYSTEM
 - 13. HAR FÖTT
 - 14. VID HELGON
 - 15. EN DEL AV DET HELA
 - 16. DRA IN LUFT
 - 17. TÄVLING
 - 18. KAN MAN SIG UPPDRAG ETTA
 - 19. PÅ BOLOGNABIL
 - 20. PRONOMEN
 - 21. GILLAR PÄLS
 - 22. KVALSTER
 - 23. NORDVÄST FÄR SPÅDA
 - 24. KAN GREPPEN
 - 25. FÖR HÅR VIRKE
 - 26. FÖR KÄNGA=S...HORN
 - 27. GRÖNOMRÅDE
 - 28. SKÄRA I LONDON
 - 29. RI-VER
 - 30. VÄSTONKEL
 - 31. JOLLER
 - 32. ALPMAS-SIV
 - 33. FLEMING TA-PET
 - 34. SKRIVER NOTER
 - 35. LÄNGTAR FÄNGE NAS
 - 36. HÄPET UT-ROP
 - 37. RYMS MÅNGA I
 - 38. NATUR-SYN
 - 39. OKOKT TID
 - 40. VATTEN-FALL
 - 41. KAN HON HETA HALVTON
 - 42. KLISTERA
 - 43. RESA
 - 44. RINKGOLV
 - 45. BLANDAS DIKTA-TORN AMIN
 - 46. VINNA DOFT
 - 47. GÖR SNÖN IBLAND
 - 48. HALVGRÄS
 - 49. OVÄRDIG VÄRDERING
 - 50. GRANN PIPPI
 - 51. DEN LÅTER I KÖREN PÅSTOD
 - 52. FINNS MER ÄN EN I KONSTEN
- Down:**
 - 2. FLITIGT
 - 3. VIM-SAR
 - 5. SMALT VATTEN
 - 6. BAS
 - 8. CIRKA ATEN-SKYLT
 - 9. VILL NED UNDER YTAN
 - 11. KAN MAN SIG UPPDRAG ETTA
 - 12. PÅ BOLOGNABIL
 - 13. HAR FÖTT
 - 14. VID HELGON
 - 15. EN DEL AV DET HELA
 - 16. DRA IN LUFT
 - 17. TÄVLING
 - 18. KAN MAN SIG UPPDRAG ETTA
 - 19. PÅ BOLOGNABIL
 - 20. PRONOMEN
 - 21. GILLAR PÄLS
 - 22. KVALSTER
 - 23. NORDVÄST FÄR SPÅDA
 - 24. KAN GREPPEN
 - 25. FÖR HÅR VIRKE
 - 26. FÖR KÄNGA=S...HORN
 - 27. GRÖNOMRÅDE
 - 28. SKÄRA I LONDON
 - 29. RI-VER
 - 30. VÄSTONKEL
 - 31. JOLLER
 - 32. ALPMAS-SIV
 - 33. FLEMING TA-PET
 - 34. SKRIVER NOTER
 - 35. LÄNGTAR FÄNGE NAS
 - 36. HÄPET UT-ROP
 - 37. RYMS MÅNGA I
 - 38. NATUR-SYN
 - 39. OKOKT TID
 - 40. VATTEN-FALL
 - 41. KAN HON HETA HALVTON
 - 42. KLISTERA
 - 43. RESA
 - 44. RINKGOLV
 - 45. BLANDAS DIKTA-TORN AMIN
 - 46. VINNA DOFT
 - 47. GÖR SNÖN IBLAND
 - 48. HALVGRÄS
 - 49. OVÄRDIG VÄRDERING
 - 50. GRANN PIPPI
 - 51. DEN LÅTER I KÖREN PÅSTOD
 - 52. FINNS MER ÄN EN I KONSTEN

Illustrations:

- A woman with grey hair, wearing a blue and white striped shirt, standing in front of a building.
- A man in a blue shirt and a boy in a yellow shirt fishing in a pond.
- A brown horse standing next to a man in a brown shirt and tan pants.
- A man in a brown shirt and tan pants standing next to a brown horse.

Other text:

- Kommunikations-svårigheter
- Kommunikations-svårigheter

Vinn två trisslotter!

Skicka in ditt lösta korsord till

Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft

Nybyhovsgränd 12, 1 trappa

117 63 Stockholm

Märk kuvertet **"Korsordet"**.

Senast den

30 juli

vill vi ha ditt svar.

Lycka till!

Brister i kommuners arbete för ökad tillgänglighet

Fyra av fem granskade kommuner har öronmärkta resurser för att göra samhället mer tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. Men två av tre kommuner saknar mål om ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning i sina översiktsplaner. Det visar Humanas Tillgänglighetsbarometer 2011, som offentliggörs idag och där närmare 200 kommuners arbete med tillgänglighet undersökts. Kristianstad är den kommun som får högst betyg i undersökningen.

– Landets kommuner har ett viktigt ansvar för att förbättra tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning så att alla i praktiken ges rätten till ett bra liv. Om inte kommunerna prioriterar tillgänglighetsfrågorna högre kommer arbetet med att göra samhället mer tillgängligt att fördröjas, säger Helena Pharmanson, kommunikationschef på Humana.

Tillgänglighetsbarometern bygger på en enkät där 189 kommuners arbete med tillgänglighet undersökts. Resultaten visar att det finns många brister, trots att alla enkelt avhjälpa hinder skulle ha varit borttagna senast 2010. Kommunerna har bland annat svarat på frågor om hur de arbetar med tillgänglighet i styrande dokument och i upphandlingar, men också om hur tillgängligheten ser ut på skolor, idrottsanläggningar och lekplatser. Kristianstad har fått högst betyg följt av Osby och Kalmar.

Bland de granskade kommunerna uppger 47 procent att de kartlagt tillgängligheten i både privata och offentliga lokaler, men 45 procent säger att de bara granskat offentliga lokaler. Undersökningen visar även att två av tre kommuner, saknar mål om ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning i sina översiktsplaner. Men det finns också positiva tecken, fyra av fem kommuner har avsatt särskilda resurser för att undanröja enkelt avhjälpta hinder för tillgänglighet.

– Att fyra av fem kommuner öronmärkt resurser för tillgänglighet är positivt. Om kommunerna samarbetar med lokala intresseorganisationer kan även små satsningar göra stor skillnad för människor med funktionsnedsättning och deras anhöriga, säger Helena Pharmanson.

Tillgänglighetsbarometern har tagits fram av företaget Humana med expertstöd från Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar, RBU, och Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft.

Kommentar från Hjärnkraft

För första gången har Hjärnkraft deltagit i arbetet med Tillgänglighetsbarometern. För att fånga in aspekter som är särskilt viktiga för personer med kognitiva funktionsnedsättningar har enkäten denna gång frågat hur många kommuner där man automatiskt blir kopplad till en telefonist om man inte gjort några aktiva knappval. Här visar kommunerna ett ganska bra resultat, 87 % anger att man automatiskt kopplas till personlig service, samtidigt är det viktigt att de 13 % som idag inte har denna service utvecklar en sådan med tanke på alla som har problem med minne och koncentration.

En annan angelägen fråga är om kommunerna informerar personer som har rätt till insatser enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, om deras rätt att få en individuell plan. Det är 85 % av kommunerna som svarar ja. Det låter positivt, men ska ses i ljuset av att det sedan den 1 januari 2011 är en lagstadgad skyldighet för kommunerna att på eget initiativ informera om denna rättighet. Svaren från kommunerna kan därför också tolkas som att 15 procent bryter mot lagen.

En annan fråga med stort intresse för Hjärnkraft handlar om kommunen under de senaste två åren genomfört utbildning om tillgänglighet kopplat till kommunal verksamhet på minst en halvdag till anställda inom kommunen. Nästan hälften av kommunerna, 47 procent anger att de inte genomfört någon utbildning, medan 19 procent genomfört utbildning kortare än en halv dag. Detta är en fråga som Hjärnkraft kommer att uppmärksamma särskilt.

Hela rapporten finns att läsa på
www.humana.se/tillganglighet

Pressmeddelande 23 maj 2011

Fuck våld!

Text och foto: Malinka Persson

Allt började som en idé till en monolog. Erik Bolin ville berätta om sin uppväxt, gärna ute i skolor, för att förebygga gatuvåld. Nu blev det inte så, utan något mycket större som involverar många fler människor än honom själv. Projektet Akta huvudet är hans bebis som han inte är redo att släppa taget om riktigt än.

Jag imponeras över vilken driftig person Erik är. Hans idé om att skriva och framföra en monolog om gatuvåld förvandlades till en del i projekt som omfattar ett tiotal samtalsledare, som går ut i skolor över hela Sverige och föreläser/debatterar i tre dagar. Dessutom innefattar projektet en novellfilm som kostade runt 1,6 miljoner att göra.

”Det blev en film eftersom jag kom att tänka på hur jag själv skulle ha reagerat om det kom en ensam skådespelare för att hålla en monolog om hur svårt det är att växa upp, när jag var tonåring. Teater är ett krävande medium för målgruppen – man måste lära eleverna ett förstå teaterns språk först. När jag var tonåring var film verkligare än teater.”

Erik växte upp i Sumpan (Sundbyberg) i Stockholm, och hade många kompisar som slogs. Vid tio års ålder bevittnade han sin första misshandel, och blev själv misshandlad som fjortonåring. Det tog tid att inse att det var just våldet som fick honom att må dåligt, och för att balansera sig själv mot sina våldsamma kompisar blev Erik destruktiv och drack mycket. Han blev också den galna clownen som kunde hänga från balkonger, skrika och skrävla.

Allt det här förändrades när Erik skulle sluta nian. Han träffade Simon, som sysslade med teater. Erik beslöt sig för att

prova på teater, och det beslutet fick honom att söka in på teatergymnasiet. Ett helt nytt liv uppenbarade sig för honom. Väljer man en annan väg än våldets väg kan man bli en helt ny människa.

Det är mot denna bakgrund idén till projektet uppstod. Från början var idén just en monolog, men när Erik började prata med Sebastian Ylvenius och Richard Jarnhed utvecklades idén till att bli det den är idag. Filmen Res dig inte! skrevs av Erik, Sebastian och Richard, varav sistnämnda också regisserade. Det var någonstans här man genom Studieförbundet fick kontakt med Pelle Wistén, som senare blev projektledare för Akta huvudet.

Parallellt med Eriks ansökan skickade Hjärnkraft in en ansökan om ett antivåldsprojekt i samarbete med Unga KRIS. För att få pengar från Arvsfonden krävde de att båda ansökningarna blev ett projekt; nämligen Akta huvudet. Hjärnskadeförbundet står som projektägare, och Erik har nu tagit över rollen som projektledare efter Pelle Wistén.

Filmen Res dig inte! är 38 minuter lång och skulle egentligen inte ha fått visas på SVT. Men kontakterna där såg den och insåg att den inte gick att klippas ner ytterligare, så den visades ändå. Den har också visats på Göteborgs filmfestival, hela tre gånger. Nu frågas det ofta om man får köpa filmen, men Erik och de andra inblandade i projektet vill helst inte visa filmen utan ett efterföljande samtal. Jag har sett filmen, och förstår varför. Det finns många frågor som bör följa en film av det här slaget.

Det märks att Erik är väldigt stolt över Akta huvudet. Samtalsledarna gör ett enormt jobb och är stora förebilder, menar han. Dessutom är Akta huvudet Sveriges största antivåldsprojekt, vilket naturligtvis är väldigt roligt. Som jag förstår det är det många som undrar varför de inte tar upp saker som mobbning, droger och annat.

”För att en verksamhet som vår ska fungera effektivt måste vi vara snäva i våra målsättningar. Vi skulle gärna jobba med andra saker också, men då skulle vi inte vara lika bra”, avslutar Erik.

Läs mer om Akta huvudet
www.aktahuvudet.se

Läs mer om Erik
www.erikbolin.com

Projektet finansieras av Allmänna Arvsfonden.

"Akta huvudet"

Att jobba som samtalsledarna i **Akta huvudet** är inte bara ett otroligt roligt och givande jobb, utan även svårt. Målet är att i varje klass vi besöker komma nära alla eleverna på ett privat plan och kunna få deras tillit, och därifrån kunna prata om deras erfarenheter av våld och annat som kan vara väldigt jobbigt att prata om. Man måste dock alltid finna balansen mellan att vara deras kompis och en lyssnande vuxen, annars kan det lätt bli så att vissa tar uppmärksamheten och någon som verkligen behöver prata ut, inte hittar plats för att göra det.

Man ska dock aldrig underskatta att ha kul. Blandat med alla övningar som ska bygga upp tilliten, få dom att diskutera samt ta upp ämnen som empati, så gör vi alla möjliga typer av lekar. Allt för att lätta upp stämningen och bara glömma bort allt en stund, för att sedan kunna gå tillbaka och jobba med dom svåra frågorna igen.

Vår kompetens i samtalsledargruppen är väldigt breddad. Målet har alltid varit att bygga en grupp där man kan representera alla delar av vårt samhälle. Blandat tjejer och killar, olika åldrar mellan 18-30 och erfarenheter som brottsoffer, förövare och åskådare. Under våren 2011 har vissa av oss haft turen att även ha varit i många skolor där vi fått använda andra språk för att underlätta programmet för vissa.

Responsen under hösten 2010 samt våren 2011 har varit otroligt positiv. Inte bara från elever, föräldrar och rektorer. Även politiker och media har uppmärksammat det.

Det gör mig otroligt glad som samtalsledare, för jag vet att vi gör ett riktigt bra jobb ute på skolorna, och att vi är där genuint för eleverna. Om vi – Sveriges största och bästa anti-våldsprojekt – kan hindra en person från att leva ett kriminellt liv, då har vi sparat ihop mer pengar än vad detta projekt har kostat.

Vi ser framemot framtiden, men tills dess, **Fuck våld!**

Deniz Lindgren
koordinator
Akta huvudet

**Nu utökar vi
rättsskyddet i alla
våra hemförsäkringar!**

- Rättsskyddet gäller för tvister/överklaganden i förvaltningsdomstolarna rörande beslut om LSS*.
- Försäkringen ersätter tvister avseende beslut om LSS med upp till 10 ombudstimmar per år och försäkrad.

(gäller från 1 februari)

Unika försäkringar för unika personer!

Hemförsäkring - HemExtra

- En trygg försäkring för dig som bor i gruppbostad.
- Försäkringsbelopp på upp till 400 000 kr.
- Täcker stöld även om du glömt att låsa dörren till ditt boende eller lånat ut nyckeln.
- Elrullstolar och andra hjälpmedel ingår.
- Reseförsäkring ingår.
- Extra låg självrisk (300 kr) på glasögon och hörapparat.

Olycksfallsförsäkring

- En bra försäkring som ersätter medicinsk invaliditet med upp till 300 000 eller 600 000 kr.
- Ersätter kostnader för vård av läkare eller tandläkare samt resor och kostnader vid sjukhusvistelse.
- Krishjälp ges av psykolog om du drabbas av akut psykisk kris på grund av olycksfallsskada, nära anhörigs död samt rån eller överfall.
- Ingen självrisk
- Ersättning vid dödsfall på grund av olycksfall med 50 000 kr.

Nu utökar vi även med försäkringar för alla!

Hem och Villa/hem

- Låga självrisker!
- Endast 300 kr självrisk på syn- och hörselskadehjälpmedel (t.ex. glasögon, hörapparat).
- Reseförsäkringen gäller i hela världen under 45 dagar.
- Handikapphjälpmedel (t.ex. rullstol, elrullstol) är försäkrade för upp till 100 000 kr.
- Ersätter även stöld ur oläst bostad eller om stölden genomförts av någon som med tillåtelse innehar nyckel.
- Tilläggsförsäkringen Resextra (inkl. Avbeställningsskydd, Ersättningsresa, Försening) gäller även för familjemedlemmar bosatta på annan adress.

Bilförsäkring

- Låga självrisker!
- Endast 200 kr självrisk vid reparation av glasruta och fri lånebil vid byte av glasruta.
- Vi försäkrar handikappanpassade bilar (anpassad för upp till 100 000 kr) utan premiepåslag.
- Allriskförsäkring för plötsliga invändiga kupéskador ingår om du har halv- eller helförsäkring.
- Du behöver inte betala någon självrisk vid kollision med djur om du har helförsäkring.
- Förmånliga tilläggsförsäkringar; Hyrbil, Vägassistans samt Olycksfall och Krishjälp.

Sommarererbjudande!

Teckna en bilförsäkring innan den 31 augusti och vi bjuder på en assistensförsäkring (värde 350 kr/år).

**För mer information, ring 08-508 866 88
eller besök oss på www.unikforsakring.se**

Lyft in handikapphistorien i nutiden

Nu startar ett nytt arvsfondsprojekt, handikapphistoria i kulturarvet – HAIKU- som kommer att behöva ha nära kontakt med handikapprörelsen. Vi vill synliggöra historien om livet för personer med en funktionsnedsättning och få in den i samhällets allmänna historia.

Den svenska handikapphistorien är fylld av tvång, förnedring och välgörenhet. Samtidigt som välfärdssamhället växte fram så var många personer med funktionsnedsättningar gömda på institutioner, bortglömda eller medvetet osynliggjorda. Under 20-40-talen fanns också en direkt negativ syn på människor som inte var friska, starka och arbetsdugliga. Det var under rasbiologins och tvångssteriliseringarnas tid. Folkhemmet var från början inte till för alla. Även rösträtten var begränsad. Utvecklingsstörda myndigförklarades först 1989. Och fram till 1945 fick de som fick sin försörjning genom fattigvården inte rösta.

Den svenska folkskolan kom redan 1842. Fast hur ofta talar vi om att utbildning för alla blev en rättighet först 1967. Och ännu på 30-talet fanns en lagparagraf som gjorde att man undantog omkring 15 % av barnen från skolplikt, det gällde både barn med funktionsnedsättningar eller om familjen var för fattig.

Idag ser samhället annorlunda ut. Men gamla föreställningar kan leva kvar under ytan och vara orsaken till att rättighetsperspektivet har svårt att få genomslag. Att känna sin historia brukar vara en första förutsättning för att kunna förstå samtiden och därmed kunna förändra den.

Äldre handikapporganisationer har alltmer börjat skriva sin historia och därmed kan man få en inblick i hur människor med olika funktionsnedsättningar hade det tidigare. En del forskning har gjorts och ett antal doktorsavhandlingar har skrivits. Men hur känt är detta för medlemmarna i handikapprörelsen – och hur känt är det för allmänheten?

Nyare organisationers och deras medlemmars historia har inte berättats i någon större omfattning. Men det är viktigt

att den också synliggörs. Dessa organisationer har ofta bildats i takt med medicinska landvinningar. Tidigare kanske människor dog av samma sjukdom, nu överlever man tack vare operationer och mediciner. Men om man inte känner till hur synen på människor med olika funktionsnedsättningar och sjukdomar var tidigare, kanske man har svårt att förstå dagens problem. Så även de som är "historielösa" har anledning att både lära känna den allmänna handikapphistorien, men också berätta sin egen nutidshistoria – allt för att det ska bli lättare att påverka det som sker nu.

Nu har ett treårigt arvsfondsprojekt startat, det är Handikapp-Historiska Föreningen, HHF, som är "huvudägare" till projektet, medsökande är också Nordiska museet och Historiska museet. Projektet kallas HAIKU – Handikapphistoria i kulturarvet. Kort uttryckt är syftet att synliggöra historien om livet för personer med en funktionsnedsättning och få med den i samhällets allmänna historia.

Sveriges historia var förr kungarnas historia. På senare tid har det också blivit folkens historia. Men alltför ofta har det varit de "friska", heterosexuella männens historia som blivit representeranter för "folket". Genusperspektivet har alltmer lyfts in i debatten, liksom synen på att sexualitet kan se olika ut. Alltså måste också historien beskrivas ur det perspektivet.

Men var finns personer med en funktionsnedsättning? Och när ska samhället i sin "vanliga" historia berätta om deras/våra liv förr och nu? När ska normalitetsbegreppet förändras så att alla människor på allvar får samma människovärde?

HAIKU har fyra delprojekt:

Vad gör museerna?

Vi vill få igång en dialog mellan handikapprörelsen och museivärlden kring hur museerna kan få in ett medvetande om funktionsnedsättningar i sin vanliga verksamhet. Om man t.ex. beskriver bostadssituationen under en epok, bör man också beskriva hur situationen var för människor med olika funktionsnedsättningar. Vi kommer att göra en undersökning om hur olika museer i landet beaktar och tidigare har beaktat funktionshindersaspekten i sitt arbete. Vi kommer också att under hösten skicka ut en enkät till handikapporganisationerna om vad man anser fattas i museernas verksamhet. Regionala seminarier kommer att genomföras nästa år och en rapportbok att skrivas.

Livsberättelser via en webbsida

Människor med funktionsnedsättningar har mycket att berätta om sin livshistoria. Beskrivningarna av 1900-talets välfärdsbygge är ofullständiga så länge som dessa livsberättelser inte på allvar inkluderats i samhällsberättelsen. Via webb-kontakt vill vi skapa en ny möjlighet för människor och handikapporganisationer att berätta sin historia och kommunicera med varandra. Vi hoppas att det blir spännande möten mellan äldre och yngre personer. Kanske kommer en ny syn på välfärds-samhällets skapande och förändring att växa fram, som också kan ge stoff till framtida forskning.

Just nu håller en tillgänglig hemsida på att skapas, tanken är att det ska bli möjligt för fler än skrivkunniga att förmedla sin historia, t.ex. genom teckenspråk eller genom att prata in sin berättelse. Närmare information kommer att ges när detta kommer igång på www.nordiskamuseet.se. För att det här ska lyckas så är det helt avgörande med nära kontakter med handikapporganisationerna, så att information kan nå ut till alla medlemmar. Vi beräknar att sidan kommer igång i början av år 2012.

En filmfestival 8-9 oktober i Stockholm

Tillsammans med Historiska museet anordnas en filmfestival den 8-9 oktober 2011. Det är en festival för allmänheten med visningar av spel- och dokumentärfilmer som på olika sätt beskriver människor med olika psykiska och fysiska funktionsnedsättningar. I anslutning till filmerna kommer vi att diskutera de beskrivningar och värderingar som finns i filmerna. Handikapporganisationerna kommer också att ges möjlighet att visa egna informationsfilmer. När filmhelgen närmar sig kommer information att finnas på www.historiska.se.

Dokumentation

HandikappHistoriska Föreningen har tidigare byggt upp två databaser, en referensdatabas och en bilddatabas. De finns idag tillgängliga på nätet via hemsidan www.hhf.se. Syftet nu är att undersöka förutsättningarna för att göra det som finns i databaserna mer tillgängliga genom t.ex. Nordiska museet. Vi ska också arkivera exempelvis livsberättelserna. Det är ett sätt att "förändra" historieberövningen, genom att mer ska bli tillgängligt för vem som helst att lära sig om vår historia.

HAIKU leds av en styrgrupp där ordförande är Bengt Lindqvist, som också är ordförande i HandikappHistoriska föreningen. Det finns referensgrupper för de olika delprojekten som leds av aktiva från HandikappHistoriska föreningen; Ingvar Edin, Birgitta Andersson, Barbro Carlsson och Claes G Olsson. Projektledare är Margareta Persson, ta gärna kontakt: margareta.persson@nordiskamuseet.se

Bengt Lindqvist

Margareta Persson

SOMMARSTÄNGT!

DEN 11 JULI STÄNGER VI

OCH GÅR PÅ SEMESTER.

VI ÄR TILLBAKA IGEN

DEN 15 AUGUSTI!

TREVLIG SOMMAR!

MARIE-JEANNETTE, WELLAMO, ANNETT & MALINKA

Nytt inom Akta huvudet

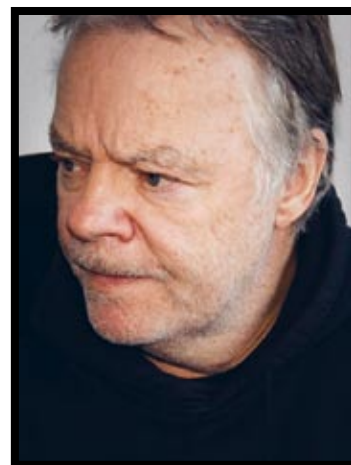

Erik Bolin

tar över rollen som projektledare efter Pelle Wistén.

Pelle Wistén

har lämnat sin roll som projektledare i Akta huvudet.

Nya roller i projektet

Christina Kings

är ny i projektet och jobbar som biträdande projektledare. I den rollen kommer hon att avlasta Erik, och bland att jobba med personalfrågor.

Tommy Deogan

är också ny i projektet, och jobbar med att skapa opinion och att göra projektet och Hjärnkraft mer känt bland föreningar, privatpersoner och näringsliv.

Deniz Lindgren

jobbar som koordinator och håller kontakten med de skolor som besöks. sköter bokningar, samt åker iväg som samtalsledare.

Ann-Marie Flink Engdahl är föräldraledig.

VIKTIG INFORMATION

TILL DIG SOM BESTÄLLER MATERIAL FRÅN FÖRBUNDET

När det gäller att beställa trycksaker till din läns- eller lokalförenings aktiviteter, är det bra om du är ute i så god tid som möjligt.

Det innebär att din tidsplan kan se ut till exempel såhär:

1 augusti – beställ tidningar, informationsmaterial med mera

10 augusti – du får hem det material du beställt

20 augusti – utbildningsdag

För att allt ska gå så smidigt som möjligt är det nödvändigt att du beställer så tidigt som möjligt. Därför kan det till exempel vara bra att veta när tidningen kommer ut, så att du i god tid kan kontakta Wellamo och berätta hur många tidningar du behöver ha.

Just nu håller vi på att ta fram en ny informationsfolder som ersätter den gamla, blå med en blomma på. Foldern kommer att tryckas upp i ett ännu ej bestämt antal exemplar, och kommer därefter att finnas tillgänglig på hemsidan för nedladdning. Du kan själv skriva ut den på en bra skrivare (skrivs ut som folder).

Vill du förhandsbeställa foldrar?

Ta då kontakt med Wellamo så snart som möjligt!

Det är Wellamo som hanterar och skickar ut material till dig.

Kontakt

Telefon 08 447 45 36/30

E-post wellamo@hjarnkraft.nu

hjärnskadeforum.se

Hjärnskaderehabilitering på nätet!

På Hjärnskadeforum finns information om hjärnskaderehabilitering runt om i landet. Den som har fått en traumatisk hjärnskada, stroke eller afasi, är närstående, vårdpersonal och andra intresserade, kan enkelt söka information.

Är er anläggning med?

Allt fler hittar till Hjärnskadeforum. Här har du ett oslagbart tillfälle att marknadsföra er verksamhet.

Hör av er så lägger vi in era kontaktuppgifter. Allra bäst är det om ni själva får ett lösenord så att ni kan presentera er lite mer utförligt. Hör av er till webmaster Annett Hessel 08-447 45 35, e-post annett@hjarnkraft.nu.

Hjärnkrafts läns- och lokalföreningar och "Nätet"

Hjärnkraft i Dalarna

Seppo Munnuka
Tel: 0243-230 791
E-post: elvy-seppo@hotmail.com
Fax: 0243-627 08

Hjärnkraft i Gävleborg

Märta Söderberg
Tel: 026-19 01 68
E-post: marta.soderberg@live.se

Hjärnkraft i Halland

Jan-Åke Johansson
Tel: 0340- 66 22 73
E-post: hjarnkraft_halland@hotmail.com

Hjärnkraft i Jämtland

Yvonne Olofsson
Tel: 0693-313 12
Mobil: 070-666 218 50
E-post: olofsson2@live.se

Hjärnkraft i Jönköping

Rolf Forsén
0383-507 68
E-post: rolf.forsen@tele2.se

Hjärnkraft Blekinge

Anna-Karin Olsson
E-post: hjarnkraft@tele2.se

Hjärnkraft i Kalmar

Kansliet
Tel: 0480-292 84
Mobil: 070-428 01 37
Fax: 0480-274 64
E-post: hjarnkraftikalmar@telia.com
Hemsida: www.kalmar.hjarnkraft.nu
Nätet Kerstin Svensson
Tel: 0499-208 88
Birgitta Rolfsdotter
Tel: 0485-404 99
E-post: birgittarolfsdotter@hotmail.com
Göran Mattsson, Västervik
0490-320 55
Roland Hasselqvist
Tel: 0492-123 04
Carolina Melz
076-316 98 59

Hjärnkraft i Kronoberg

Per-Erik Nilsson
se Skåne

Hjärnkraft i Norrbotten

c/o Gerd Rönqvist
Tel: 0921-174 15
E-post: gerd.ronnqvist@hotmail.se
Nätet Ingemar Johansson
Mobil: 070-534 53 88
E-post: ingemar.johan@telia.com
Britta Berggren
0920-147 46
E-post: brittaberggren@hotmail.com

Hjärnkraft i Skåne

Tel: 046-32 30 90
Fax: 046-158 157
E-post: hjarnkraft.skane@tele2.se
Nätet Pär-Erik Nilsson
Tel: 046-14 88 78

Lokalförening Malmö med omnejd

Ingegerd Persson
046-73 18 14
E-post: luddeoco@hotmail.com

Lund

Se Pär-Erik Nilsson, Skåne (ovan)

Hjärnkraft i Stockholm

Tel: 08-447 45 31
E-post: kansli@sthlm.hjarnkraft.nu
Hjärnskadekoordinator, Stockholm
Görel Åkesdotter Baard
08-447 45 38

Hjärnkraft i Södermanland

c/o Mona Sandström
Mobil: 0708-805 641
E-post: jogero25@yahoo.se
Nätet: Eric Axelsson
Tel: 016-12 25 13

Hjärnkraft i Värmland

Kansliet
Tel: 054-184 185
E-post: hjarnkraftvarmland@telia.com
Nätet: Ulla-Britt Andersson
Tel: 054-10 08 71, 070-650 36 88

Lokalförening Karlstad

Anette Aronsson
054-184 185
E-post: hjarnkraftvarmland@telia.com
Nätet: Gunilla Axelsson
E-post: axelssong@hotmail.com

Hjärnkraft i Västerbotten

Brage Bergström
Tel: 0910-179 53
Hans Hedin
Tel: 0935-206 75
E-post: hans.hedin@tele2.se
Nätet Mikael Olofsson
Tel: 090-77 56 53
Mobil: 070-646 67 09
E-post: mikael.olofsson@bredband.com

Lokalförening Umeå

Mikael Olofsson
Tel: 070-646 67 09
e-post: hjarnkraft.umea@ac.hso.se

Lokalförening Skellefteå

Curt Nilsson
070-631 53 41
E-post: hjarnkraft.ac@telia.com

Hjärnkraft i Västmanland

Svea Rosqvist
Tel: 021-33 01 67
E-post: s.rosqvist@bredband.net

Hjärnkraft i Västra Götaland

Lars Claesson
Tel: 0321-143 84
Mobil: 0730-201 231
E-post: lars.claesson@bredband.net

Lokalförening Göteborg med omnejd

Kansliet
Tel: 031-24 32 34
E-post: info@hjarnkraftgoteborg.se
hemsida: www.hjarnkraftgoteborg.se
Nätet Britta Lindstedt
Tel: 0704-371 624
E-post: tittibritta@hotmail.com

Lokalförening Fyrbodalen

Tel: 0522-194 40
E-post: hjarnkraft.fyrbodalen@brevet.nu
Nätet: Rune Nilsson
Tel 070-374 94 31
E-post: spider.mn@hotmail.com
Eva-Caisa Ehrlund, tel: 0522-718 80

Lokalförening Skaraborg

0511-129 70, kansliet, Ingela Johansson
E-post: skaralokalen@skara.net
Nätet: Matias Andersson
Tel: 051-219 79, 0703-32 15 25
E-post: nott@telia.com

Lokalförening Borås Sjuhärad

Sonja Engdahl
Tel: 033- 41 16 64
E-post: sonja.engdahl@telia.com

Hjärnkraft i Örebro

Kansliet
019-673 21 35 må-to 10-14
0708-27 55 31
Nätet: Johan Gustavsson
0581-314 67, 0707-43 29 60
E-post: johan.m.gustavsson@bredband.se

Hjärnkraft i Östergötland

Lise-Lott Holm
c/o Fontänen
Västravägen 32
582 28 Linköping
Tel: 0768 - 68 20 50
E-post: hjarnkraft.ostergotland@gmail.com

ULLSTÄMMA – ETT BOENDE FÖR DIG MED FÖRVÄRVAD HJÄRNSKADA

Ullstämma är ett boende där du ska trivas, känna dig trygg och ges möjlighet till rehabilitering i vardagen. Vi stödjer dig att bli så självständig som möjligt. Dina färdigheter och behov styr våra insatser.

Lägenheterna är luftiga, ljusa och har egna terasser. Du har tillgång till gemensamma utrymmen som kan användas för samvaro och måltider. Det är nära till kommunikationer och till Ekholmens centrum. Närområdet bjuder på vackra omgivningar med möjlighet till avkoppling och friluftsliv.

Här får du ett individuellt anpassat stöd som hjälper dig att skapa struktur, rutiner och planering i din vardag. Vi ger dig personalstöd i hushållsaktiviteter som städning, tvätt och matlagning. Vi verkar också för att ge dig en meningsfull och aktiv fritid samt knyta nya kontakter.

Utifrån dina önskemål och behov upprättar du och din kontaktperson på boendet en personlig genomförandeplan. Här beskrivs hur vår samverkan ska se ut för att du ska nå högsta möjliga livskvalitet.

Frösundas sätt att arbeta uppfyller internationellt ställda krav och sedan oktober 2009 är vi kvalitetscertifierade enligt ISO 9001:2008.

Vill du veta mer? Välkommen att ta kontakt med oss!

Peter Rinman, Tel: 0770-93 32 12, peter.rinman@frosunda.se

Linda Knutson, 0770-93 31 20, linda.knutson@frosunda.se

frösunda.
omsorg för högsta livskvalitet. oavsett.